

«Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті»

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ІМПЛАНТОЛОГІЄЮ

Тумакова О.Б., Новіков В.М., Дворник В.М., Доленко О.Б.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Автори статті наголошують на тому, що проблема інновацій стала центральною ланкою численних психолого-педагогічних досліджень як в нашій країні, так і за кордоном. Зважаючи на важливість та актуальність тематики пропонуються на розгляд результативні форми та методи інноваційного навчання: інтерактивні (імітаційні та не імітаційні), інтеграційні (технологія подвійної петлі) та комп'ютерні технології.

Ключові слова: інтерактивні, інтеграційні, комп'ютерні технології.

Запровадження інноваційних технологій в освіті набуває актуальності у зв'язку підготовкою особистості до швидко наступаючих змін в сучасному суспільстві. Їх реалізація відбувається за рахунок розвитку творчих здібностей, різноманітних форм мислення, а також здатності до співпраці з іншими людьми. Інноваційна діяльність виходить за рамки діючих та формує нові нормативи особово-творчої, індивідуально спрямованої діяльності викладача, а також нові педагогічні технології, що реалізують цю роботу.

Проблема інновацій стала центральною ланкою численних психолого-педагогічних досліджень, як в нашій країні, так і за кордоном. Подібно до проблеми педагогічних технологій, це питання на сьогоднішній день не може вважатися остаточно розробленим і характеризується різноманітністю підходів, концепцій, думок з приводу основних понять та закономірностей, що лежать в його основі.

Впровадження інноваційних технологій в професійну підготовку майбутнього фахівця є необхідним елементом формування основ професіоналізму. У системі охорони здоров'я використання таких технологій є одним з пріоритетних напрямків. Останнім часом в підготовці лікарів спостерігаються негативні тенденції: недостатньо високий рівень професійної підготовки, відсутність перспектив і підходів до організації та управління лікарською діяльністю, низький соціальний статус лікаря, низька задоволеність своєю професійною діяльністю, зростання помилок в наданні медичної допомоги та інші.

Отже, в педагогічній і медичній науках виникла потреба в розробці теоретичних і прикладних аспектів формування професійно-важливих характеристик фахівців-медиків. Політика зневаги до медичної справи, що проводилася впродовж багатьох десятиліть в нашій країні, призвела до значного відставання сфери суспільної охорони здоров'я від рівня багатьох зарубіжних країн, від розвитку сучасної науки та нових інноваційних медичних технологій. Це стало причиною погіршення якості медичної допомоги в Україні.

Аналіз теорії і практики медичної освіти показав, що підготовка медичних працівників в нашій країні не задовольняє сучасне суспільство. Виявилася суперечність між соціальною потребою в кваліфікованому компетентному медичному працівникові, що здатний до самостійного продуктивного вирішення професійних завдань на основі професіоналізації і персоніфікації особистості, і реально існуючою практикою його підготовки в вищому медичному навчальному закладі.

Для вирішення даного протиріччя необхідне вирішення проблеми інтенсифікації процесу професійного становлення лікарів, на основі використання інноваційних технологій, що дозволить залучити в дію резерви підвищення ефективності праці медичних працівників.

Найбільш ефективними виступають інноваційні освітні технології, орієнтовані на розширення можливостей компетентного вибору різних аспектів професійної діяльності через формування індивідуального стилю і забезпечення можливостей для пошуку адекватних способів реалізації своєї індивідуальності в сьогоденні і майбутньому. До основних результативних форм і методів інноваційного навчання належать: інтерактивні технології, що включають імітаційні (проблемна лекція, мозковий штурм, кооперативне навчання) і неімітаційні (стажування з виконанням посадової ролі, імітаційний тренінг, ділові ігри) технології; інтеграційні (технологія подвійної петлі) та комп'ютерні технології.

Зважаючи на актуальність поставленої проблеми, для розвитку медицини на інноваційних засадах ми вважаємо за доцільне активізувати розповсюдження інноваційної культури через виконання першочергових завдань вищої освіти, тобто навчання та виховання майбутніх лікарів-фахівців нової формції.

На сучасному рівні навчання застосування тільки традиційних методів у навчальному процесі недостатньо ефективно. Необхідно використовувати методи, що сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів, перебудові їхнього динамічного стереотипу, раціонально розраховувати частину самостійної роботи студентів. До таких методів належать інформаційні технології. Впровадження їх у медичну освіту та охорону здоров'я дозволяє студентам отримувати систематизовану інформацію, активізує навчальну роботу та сприяє більш ґрунтовному засвоєнню теоретичного матеріалу, набуттю практичних навичок, формуванню і становленню особистості спеціаліста

Крім типового навчання, в якому використовуються методичні розробки, що включають в себе опо-

рний конспект, в якому сконцентрований теоретичний матеріал, навчаючі тести, призначені для опрацювання навчального матеріалу та самоконтролю, практичні завдання, на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією використовуються нові інформаційні технології. Навчальні кімнати та клінічні зали кафедри мають достатню кількість телевізорів та DVD-програвачів, ноутбуки та мультимедійні пристрої, що дає можливість у повному обсязі подати матеріал із тієї чи іншої теми на практичному занятті.

Функція мультимедійних технологій у структурі навчання полягає в тому, що, по-перше, вони виступають джерелом інформації, по-друге, беруть на себе окремі функції викладача, по-третє, становлять собою специфічні особливості різних видів наочностей. Так, комп'ютер значно розширює уявлення про предмет навчання. Комп'ютерна програма суттєво розширює простір навчального середовища. За допомогою мультимедійної програми вдається представити студентам ті патологічні стани в порожнині рота та клініко-лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій для їх лікування які лише за усного викладу важко піддаються розумінню та запам'ятовуванню.

Нові інформаційні технології – невід'ємна частина навчального процесу на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією. Так комп'ютери кафедри об'єднані у внутрішню мережу та мають доступ до Інтернету, який можна розглядати як новий інструмент інформаційних педагогічних технологій. Якщо студент працює на комп'ютері, що має вихід в мережу Інтернет, він за один вечір роботи в мережі може побачити, почути, пізнати й обміркувати значно більше. У результаті такої щоденної роботи народжується новий підхід до пізнання стоматології. Але за цієї інформаційної технології втрачається важливий чинник – емоційно повноцінний характер спілкування студента з учителем.

Інформаційні можливості комп'ютерів, особливо підключених у розгалужені інформаційно-комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, справді величезні. Тому важливість цього напрямку в системі навчання не викликає жодних сумнівів. Завдання, яке конче потрібно вирішити щодо цієї сучасної навчальної технології у вузівській науці – це постійне оновлення та доповнення кафедрального сайту новими науковими та професійними досягненнями в стоматології, щоб студент не «блукав» у мережі Інтернет, а цілеспрямовано та швидко, заощаджуючи свій час та сили, міг дізнатися про вимоги кафедри до нього.

Застосування інформаційних технологій сприяє формуванню відносин між викладачем та студентом, що гарантує однакову активність та співтворчість, і чим далі буде розвиватися побудована за такими принципами система, тим краще, бо розвиток суспільства вимагає більшої самостійності, інтелектуальності та незалежності людей.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Шевченко В.К., Мельник В.Л.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Автори статті розглядають використання нових інформаційних технологій, як основний плацдарм при викладанні різних розділів стоматології. Акцент здійснено на проблемі інформатизації навчання для інтернів-стоматологів шляхом формування в Україні єдиного підходу до науково-методичного забезпечення і стандартизації через створення та застосування електронних підручників на факультетах післядипломної освіти вищих медичних навчальних закладів. Також наведені різні варіанти ділової гри та практична цінність кожного з них.

Ключові слова: ситуаційні завдання, метод кейсів, професійний тренінг.

Сьогодні Україна знаходиться на етапі переоцінки системи вищої освіти та її адаптації до зарубіжних програм з метою подальшої реалізації засад Болонського процесу. В зв'язку з цим важливо ретельно вивчати та аналізувати позитивний досвід різних країн щодо підготовки фахівців медичної галузі. При переході до інноваційних технологій в усьому світі намітилися тенденції відходу від єдиної традиційної системи медичної освіти, що існувала раніше. З'явилися численні недержавні освітні заклади, що застосовують нові системи, методики і технології навчання. Розвиток нових інформаційних технологій (поява об'ємних носіїв інформації, зростання глобальних інформаційних мереж тощо) зумовив можливість необмеженого гарантування і практично миттєвої доставки інформації в будь-яку точку планети. Викладач, використовуючи спеціальне програмне забезпечення, може ефективно представити свій навчальний матеріал у структурованому і зручному для засвоєння вигляді. При викладі деяких знань подібна форма подачі матеріалу може бути значно більш ефективною, ніж традиційна. Тому такі питання: як, де і в кого вчився спеціаліст, для організації, що надає йому відповідне звання, має менш істотне значення. Значно більшу цінність має перевірка якості знань, оцінка професійної компетенції фахівця. Провідні моделі освіти, при викладанні різних розділів стоматології повинні базуватися на широкому використанні нових інформаційних технологій. Однією з найважливіших проблем